خبر

فرار معتادان بهبودیافته از مرکز بهاران

● **شرق:** رئیس کمیسیون اجتماعی شورای شهر تهران گفت: نتیجه اقدامات دولت در زمینه اعتیاد آن‌چنان در جامعه ملموس نبوده است؛ چراکه هرکدام از نهادهای مسئول براساس سلیقه خود کار می‌کنند. در این شرایط در صورت مدیریت یکپارچه می‌توانیم نتایج بهتری بگیریم.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین ناصحی در همایش اشتغال و توسعه کارآفرینی و بهبودیافتگان و خانواده که در استانداری تهران برگزار شد، افزود: بیش از ۱۵ وزارتخانه و سازمان و نهاد مسئول در حوزه اعتیاد مسئولیت دارند. هرکدام از آنها تلاش‌هایی را انجام می‌دهند؛ ولی نتایج فعالیت آنها در جامعه ملموس نیست. وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود اظهار کرد: اگر به اعتیاد به‌عنوان یک بیماری بنگریم، یک موضوع است و اگر به آن به‌عنوان جرم نگاه کنیم، موضوع دیگری تلقی می‌شود. با گذشت زمان تا حدودی به اعتیاد به‌عنوان یک بیماری توجه شده است؛ به‌گونه‌ای که معتاد را به‌عنوان یک بیمار باید نجات داد. براساس فرمایشات حضرت امام(ره) نجات فرد معتاد نجات یک جامعه است. یکی از مشکلات جامعه ما امروزه در زمینه آسیب‌های اجتماعی، موضوع اعتیاد است. اعتیاد، ازجمله سوغات‌هایی است که از خارج کشور به ملت ما تحمیل شده است.

رئیس کمیسیون اجتماعی شورای شهر تهران در ادامه گفت: یکی از سرمایه‌های کشور ما جوانان هستند. این در حالی است که بیشتر درصد مبتلایان به اعتیاد را جوانان تشکیل می‌دهند. این موضوع بسیار خطرناک است. در این شرایط باید از جهات مختلف برای رفع این آسیب چاره‌اندیشی کنیم. ناصحی با بیان اینکه اعتیاد بنیان خانواده را از بین می‌برد، اظهار کرد: معتاد توان اداره زندگی خود را ندارد. آمار طلاق امروزه بسیار افزایش یافته و نگران‌کننده است. بیشتر طلاق‌ها به علت اعتیاد مردان رخ می‌دهد. وی با تاکید بر ضرورت

چاره‌اندیشی برای کاهش آمار اعتیاد اظهار کرد: درحال‌حاضر بیش از ۱۵ وزارتخانه، سازمان و نهاد مسئول در این زمینه وظایفی را برعهده دارند. رئیس کمیسیون اجتماعی شورای شهر تهران با اشاره به اقدامات انجام‌شده در شهر تهران در زمینه کاهش اعتیاد، اظهار کرد: در شورای شهر تهران، به‌ویژه کمیسیون فرهنگی- اجتماعی در زمینه آسیب‌های اجتماعی بحث کرده‌ایم. ما با تمام توان خود با سازمان‌های مردم‌نهاد در این زمینه همکاری می‌کنیم. شهرداری تهران را موظف به کوشش در این زمینه کرده‌ایم.

ناصحی اضافه کرد: شهرداری تهران مکلف به راه‌اندازی بیش از ۱۳ مرکز بهاران برای بهبودیافتگان اعتیاد است. در این مراکز بهبودیافتگان تحت کارآموزی و مهارت‌آموزی‌های مختلف قرار می‌گیرند؛ البته بهبودیافتگان نیز باید برای حضور در این مراکز تمایل داشته باشند. در بازدیدی که از مراکز بهاران داشتم، مشخص شد که از ۶۰ نفر ثبت‌نام‌شده تنها ۲۹ نفر در مرکز بهاران باقی مانده‌اند و ۳۱ نفر فرار کرده‌اند.

آمارها می‌گویند بیش از ۴۰ درصد از زنان جوان بی‌کارند

تبعیض جنسیتی زنان را خانه‌نشین می‌کند

شهرزاد همتی: «نتایج طرح آمارگیری نیروی کار در سال ۹۴ نشان می‌دهد بیش از ۴۰ درصد زنان جوان در کشور بی‌کارند. براساس نتایج طرح آمارگیری نیروی کار در سال ۹۴، زنان و جوانان بیشترین سهم را از معضل بی‌کاری در سطح جامعه دارند؛ درحالی‌که بر پایه آمار منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران، نرخ بی‌کاری جمعیت فعال کشور ۱۱ درصد برآورد شده است، این رقم برای مردان حدود ۹ درصد و برای زنان ۱۹.۴ درصد است که گویای اختلاف بیش از دوبرابری بی‌کاری در زنان کشور نسبت به مردان است. این آمار به آن معناست که شانس زنان جویای کار در مقایسه با مردان برای رسیدن به شغل کمتر از نصف است».

سطرهای بالا بخشی از خبری بود که هفته گذشته در خبرگزاری‌ها منتشر شد. درباره شرایطی صحبت می‌شود که نرخ مشارکت اقتصادی زنان در کشور فقط ۱۳ درصد است و این رقم برای مردان بیش از ۶۳ درصد تخمین زده شده است. به گفته همین آمار و ارقام است که می‌شود فهمید شانس زن‌ها در کاریابی تقریبا نصف مردان است.

پونه یکی از زنانی است که بعد از دو سال بی‌وقفه دنبال کار گشتن، حالا در خانه به مادرش کمک می‌کند، او کارشناس ارشد مهندسی صنایع است و در ۲۸سالگی تصمیم گرفته که خانه باشد. او می‌گوید: «حالا در پرکردن سی‌وی یا همان رزومه درجه‌یک‌ترین آدم روی زمین هستم، به تمامی شرکت‌های خصوصی و غیرخصوصی رزومه فرستاده‌ام، در بیش از ۴۰ مصاحبه کاری شرکت کردم. از این مصاحبه‌ها چهارتایش موفقیت‌آمیز بود. اما چه موفقیت آمیزی. یادم می‌آید وقتی در شرکت رنو استخدام شدم، دنیایم فرق کرده بود. بعد از مصاحبه و تماسی که با من گرفتند قرار شد یک ماه به صورت آزمایشی کار کنم، من در بخش کنترل سیستم بودم، همه همکارانم هم مرد بودند که البته مهم نبود، اما انگار آنها این شرایط را برنمی‌تابیدند. بعد از دو، سه هفته فهمیدم به چند نفر گفته‌اند چون این خانم در اتاق ماست، ما راحت نیستیم و نمی‌توانیم با هم شوخی کنیم! یعنی من جلوی خندیدن آنها را گرفته بودم. جواب سلامم را نمی‌دادند، پرونده‌هایم را بررسی نمی‌کردند...» پونه بعد از کمی مکث ادامه می‌دهد: «اما ماجرا به همین‌جا ختم نشد، آرام‌آرام می‌شنیدم که مدیر فلان قسمت این پستی را که من اشغالش کرده‌ام برای یکی از دوستانش در نظر گرفته. اما من پروتر از این حرف‌ها بودم، به روی خودم نمی‌آوردم، سعی می‌کردم راندمان کاری‌ام بالا باشد. نیم ساعت زودتر از همه، یعنی ساعت ۶:۳۰ سر کار حاضر می‌شدم و نیم‌ساعت دیرتر از همه از محل کار خارج می‌شدم، اما درست دو روز مانده بود به پایان ماه نامه زدند که جو کاری که من انجام می‌دهم کاملا مردانه است و به دلیل لحاظ‌کردن بعضی معذوریت‌ها ترجیح می‌دهند دیگر در خدمتم نباشند!»

آمارها نشان می‌دهد از میان زنانی که شانس پیداکردن کار را داشته‌اند، ۲۲.۸ درصد در بخش کشاورزی، ۲۳.۸ درصد در بخش صنعت و ۵۳.۴ درصد در بخش خدمات مشغول به کار شده‌اند. همچنین نرخ بی‌کاری زنان جوان بیش از دو برابر مردان جوان است؛ به‌طوری‌که در شاخص نرخ بی‌کاری جوانان، مردان ۱۹.۱ و زنان ۴۰.۲ درصد بی‌کاری را به نام خود ثبت کرده‌اند.

مریم معاشر، فعال حقوق زنان دراین‌باره به «شرق» می‌گوید: «نرخ اشتغال زنان در ایران بالا نیست، اما زنان بسیاری در بخش خصوصی و کارگاه‌های کوچک و بزرگ مشغول به کار هستند. اما امنیت شغلی زنان به دلیل اشتغال در کارگاه‌های کوچک با نوسانات اقتصادی به‌شدت تهدید می‌شود.

عکس: ایرنا

در اروپا، این مسئله ثابت شده است که کارکردن حتی به صورت مجانی، باید وجود داشته باشد تا مهارت‌های فرد فراموش نشود. در این فرهنگ زنان کار خانه انجام می‌دهند تا در تولید اقتصادی سهیم باشند، اما امروزه در جامعه ما فرهنگ غربی در حال توسعه است و زنان کاملا بیرون از خانه وقت می‌گذرانند و حتی غذا را بیرون از خانه می‌خورند. وقتی افراد مدرک تحصیلی دارند، اما حرفه‌ای نیاموخته‌اند (در ایران قدیم فرزندان شاه هم حرفه می‌آموخته‌اند) و از طرف دیگر در کشور هم شغل مناسبی وجود ندارد؛ بروز آسیب‌های اجتماعی طبیعی است؛ البته این مسائل فرهنگی است و اگر از دوره نوجوانی آموزش‌های مهارتی آغاز نشود در سن بالاتر این کار دشوار خواهد بود. درحال‌حاضر یکی از مهم‌ترین عوامل سهم کم زنان در اقتصاد کشور، این است که آنها مهارت مناسبی نیاموخته‌اند. این مشکلات در حالی است که سیستم آموزش عالی مدرک ارائه می‌کند، اما مهارت به دانشجویان نمی‌آموزد. به همین دلیل فارغ‌التحصیل دانشگاه ما توان انجام فعالیتی ندارد؛ از سوی دیگر سیاست‌های حمایت‌نکردن دولت از کالای داخلی نیز آن دسته از زنانی را که در تولید سهیم هستند ناامید می‌کند و آنها دست از کار می‌کشند». معاشر در ادامه افزود: «بنابراین موضوع اول در اشتغال زنان را باید مسئله مهارت‌آموزی قرار داد. نکته دیگر اینکه باید دست واسطه‌ها از تولیدات زنان قطع شود و برای این امر باید زنان خودشان این نقش را بر عهده بگیرند. زنان ستون فقرات تولید روستایی هستند. وقتی واردات بی‌رویه می‌شود، عملکردها بی‌فایده می‌شود؛ چراکه ارز ارزان هزینه تولید را بالا می‌برد. در نتیجه زنان روستایی نیز تلاشی برای تولید نمی‌کنند؛ بلکه به دنبال تفریح و مشاغل خدماتی می‌روند». این فعال حقوق زنان در پایان خاطرنشان کرد: «جدا از شاخص‌های اقتصادی نباید مشخصه‌های فرهنگی را هم فراموش کرد، در شرایطی که ابر و باد و مه و خورشید فلک تلاش می‌کنند تا زنان در خانه باشند و پوستر طراحی می‌کنند که بهشت زیرپای مادران است نه کارمندان، نمی‌شود انتظاری بیش از این داشت. در فرهنگ‌سازی‌های اینچنین کلیه ارزش‌ها به چالش کشیده می‌شود؛ مثلا اینکه اگر زنی کارمند باشد و مادر هم باشد دیگر قطعا بهشت زیرپایش نیست. ازطرف‌دیگر کارفرما با دیدن این پوسترها تمام اعتقاداتش زیر سؤال می‌رود و ترجیح می‌دهد با اعتقاداتش درگیر نشود، پس چه بهتر که کارگرشان مردی باشد که آنها را با آموزه‌های دینی‌شان درگیر نکند. همین باعث می‌شود زنان زیادی که حالا نان‌آور خانه‌ها هستند بی‌کار بمانند و زنان سرپرست خانوار کوه مشکلاتشان بزرگ‌تر شود. از طرف دیگر هیچ‌کس هم به این مسئله نمی‌اندیشد که حالا بخش عمده‌ای از زنان ترجیح می‌دهند که با زن شاغل ازدواج کنند، چون همه ما قبول داریم که در زندگی امروز دیگر نمی‌شود یک نفر کار کند و بقیه دهانشان را برای روزی‌گرفتن باز نگه دارند».

> **باید دست واسطه‌ها از تولیدات زنان قطع شود و برای این امر باید زنان خودشان این نقش را بر عهده بگیرند. زنان ستون فقرات تولید روستایی هستند. وقتی واردات بی‌رویه می‌شود، عملکردها بی‌فایده می‌شود؛ چراکه ارز ارزان هزینه تولید را بالا می‌برد. در نتیجه زنان روستایی نیز تلاشی برای تولید نمی‌کنند؛ بلکه به دنبال تفریح و مشاغل خدماتی می‌روند**

پونه باز هم درباره خاطرات کاریابی‌اش می‌گوید؛ او می‌گوید برای اشتغال در یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های تولید قطعات یدکی ماشین کشور انتخاب می‌شود اما در روز مصاحبه شرط عجیبی برایش می‌گذارند. پونه می‌گوید: «به من گفتند باید زیر قراردادی را امضا کنم که من را متعهد می‌کرد تا پنج سال اول استخدامم باردار نشوم! من هم تازه نامزد کرده بودم و قرارومدارم با همسرم بچه‌دارشدن در سال دوم زندگی‌مان بود. ازطرف‌دیگر این شرط کاملا غیرانسانی بود؛ چطور امکان دارد که کارفرما به خودش اجازه دهد در شخصی‌ترین و یکی از حیاتی‌ترین تصمیم‌های زندگی افراد اظهارنظر کند... این آخرین باری بود که تن به مصاحبه دادم و بعد از آن تصمیم گرفتم در خانه کنار مادرم بمانم تا هم برای دکترا درس بخوانم هم آشپزی یاد بگیرم؛ آخر به ازدواجم شش ماه بیشتر نمانده...»

حسین اکبری، نماینده مستقل کارگری در گفت‌وگو با «شرق» ابعاد ماجرای بی‌کاری زنان را در کشور بررسی کرد. او با بیان این مطلب که شانس زنان در جهان برای پیداکردن شغل کمتر از مردان است اما نرخ بی‌کاری آنها نصف مردان نیست، گفت: «این اتفاق در کشور ما ناراحت‌کننده است که زنان نصف مردان فرصت اشتغال دارند؛ این موضوع را هم می‌توان از ابعاد مختلفی بررسی کرد؛ یکی از دلایل این است که درواقع در کل نسبت به نیروی انسانی و ازجمله زنان در نیروی اشتغال توجه جدی نمی‌شود؛ نوع ساختار اقتصادی ما به‌گونه‌ای است که به نیروی انسانی توجه نمی‌شود. مثلا اقتصاد ما نفتی است و این اقتصاد نفتی توجهش به صدور نفت است نه نیروی کار. بخشی از اقتصاد هم که قرار است به نیروی انسانی متکی شود، متأسفانه باز از جنبه بخش خدمات مهم است و این خدماتی‌بودن در کار بازرگانی پاسخ داده می‌شود؛ یعنی تولید اهمیتی ندارد و نرخ تولید بسیار پایین‌تر از نرخ خدمات است. این مسئله هم در عرصه صنعتی و هم در عرصه کشاورزی صدق می‌کند. تعداد نیروی کاری که نیازمند این دو عرصه است بسیار کمتر از نرخ واقعی است. بخش دیگر قضیه به نوع نگاه به زنان در ایران بازمی‌گردد. در کشور ما نگاه بیشتر ایدئولوژیک است و مسئولیت‌های ناشی از نگاه ایدئولوژیک مانع از این می‌شود که به زنان در حوزه اشتغال بها داده شود. آنجایی هم که بها داده می‌شود دلیل آن ارزان‌بودن نرخ دستمزدشان است؛ ضمن اینکه ممکن است بنا به محدودیت‌های زنان به لحاظ جنسیتی، نگاه جنسیتی در کشور ما غالب باشد و اجازه نمی‌دهد که زنان بیشتری به کار گرفته شوند. هرچند رشد زنان در عرصه‌های علم و فراگیری کمتر از مردان نیست و این مسئله ربطی به ناتوانی آنها ندارد». این نماینده کارگری تأکید کرد: « مسئله دیگر بحث آموزش عالی ماست؛ مثلا آمده‌اند در بخش اعظمی از رشته‌هایی که زن‌ها می‌توانند در آن تحصیل کنند و اتفاقا خوب هم استعداد دارند، حضور زن‌ها را ممنوع کرده‌اند. این مسائل همه دست به دست هم می‌دهند و از حضور زنان در عرصه‌های اشتغال جلوگیری می‌کنند».

فیروزه صابر، مؤسس و مدیرعامل بنیاد توسعه کارآفرینی زنان و جوانان در گفت‌وگو با «شرق» درباره دلیل کم‌بودن شانس زنان در اشتغال می‌گوید: «در دهه ۶۰ و پس از انقلاب نرخ بی‌کاری زنان افزایش زیادی پیدا کرد و دلیل آن بازخریدکردن و اخراج و عدم جذب زنان از مشاغل آنها بود. این مسئله منجر به پایین‌آمدن نرخ اشتغال زنان شد، نرخی که سال‌های بعد باید جبران می‌شد و همین مسئله یکی از ریشه‌های این ماجرا است؛ یعنی جبران بالارفتن نرخ بی‌کاری زنان در دهه ۶۰ باعث شد که این مسئله ادامه پیدا کند. دهه ۶۰ نرخ رشد اشتغال زنان سالانه ۱.۲ درصد بود اما نرخ رشد بی‌کاری ۳.۴ درصد بود. نکته دوم این است که هنوز باور عمیق نسبت به مشارکت اقتصادی زنان وجود ندارد؛ به‌همین‌دلیل در جامعه زنان جوان، نرخ بی‌کاری زنان ۴۰ درصد است و این نرخ برای زنان دانشگاه ۳۱ درصد است. حتی در جامعه زنان هم هنوز به صورت عمیق باور مشارکت اقتصادی وجود ندارد، به همین دلیل تمایل عمومی زنان و دختران ما به تحصیل، بیشتر از کار است. هرچند اشتغال مسئله اصلی آنها است اما در عمل تمایل آنها به تحصیل بیشتر است». صابر در ادامه تأکید کرد: «نکته سوم نبود برنامه‌ریزی توسعه است، در رویکرد توسعه‌محور به سرمایه اجتماعی اهمیت داده می‌شود و سرمایه اجتماعی زن و مرد نمی‌شناسد بلکه به دنبال جامعه انسانی کارآمد است که در آن زن و مرد فعال باشند. این نگاه در برنامه‌های توسعه ما به چشم نخورده، به غیر از برنامه چهارم که این موضوع در آن تصریح شده بود». مؤسس و مدیرعامل بنیاد توسعه کارآفرینی زنان و جوانان در پایان خاطرنشان کرد: «من فکر می‌کنم یک تبعیض جنسیتی نیز دراین‌زمینه وجود دارد؛ یعنی ممکن است که این تبعیض در قانون وجود نداشته باشد اما در استخدام اولویت است. ما در بعضی از آگهی‌های استخدام می‌بینیم که به‌صراحت گفته شده فقط مرد استخدام می‌کنند؛ از طرفی بخشی از رشته‌های دانشگاهی فقط مردان را قبول می‌کنند. مسئله آخر محیط امن شغلی است. زنان هر کجا نمی‌توانند کار کنند و این ممکن است برای مردها مسئله نباشد اما برای زنان ایجاد مسئله می‌کند».

یادداشت

به بهانه رخداد سیل‌های اخیر در کشور

توسعه پایدار و کاهش آسیب‌پذیری در مخاطرات طبیعی

مسعود مجرب*

● به بهانه بارندگی‌های اخیر و رخداد سیل در ۹ استان کشور، گفتن نکاتی چند درخصوص آسیب‌پذیربودن زیرساخت‌های کشور در برابر مخاطرات زمین‌شناختی لازم است. بدون توجه به جملات کلیشه‌ای همچون «بلاخیزبودن کشور، قرارگرفتن در زمره ۱۰ کشور بلاخیز دنیا و دارابودن سی‌واندی مخاطره از ۴۰ مخاطره موجود در دنیا».

کاهش ریسک مخاطرات زمین‌شناختی

براساس منابع علمی معتبر، مفهوم ریسک از حاصل‌ضرب مخاطرات طبیعی (زمین‌لغزش، زلزله، فرونشست و ...) در عوارض آسیب‌پذیر (سکونت‌گاه‌ها، شریان‌های حیاتی، تأسیسات مهم و...) محاسبه می‌شود. بنابراین برای کاهش ریسک هر یک از مخاطرات زمین‌شناختی می‌توان هر دو عنصر تشکیل‌دهنده ریسک (خطر و آسیب‌پذیر) را کاهش داد. در برخی مواقع امکان کاهش خطر وجود ندارد مانند رخداد یک زلزله. در این مورد باید با کاهش آسیب‌پذیری، یعنی ساخت‌وساز مناسب، مقاوم‌سازی و انتخاب محل مناسب ساختگاه، ریسک لرزه‌ای را کاهش داد. خوشبختانه درخصوص رخداد سیل، زمین‌لغزش و فرونشست، هر دو عنصر تشکیل‌دهنده ریسک قابل کنترل هستند. شوربختانه ایران با متوسط بارندگی سالانه ۲۵۰ میلی‌متر جزء مناطق گرم و خشک دنیا محسوب می‌شود. با وجود این خسارات جبران‌ناپذیر ناشی از سیلاب‌ها جای تعجب دارد. تجاوز به حریم رودخانه‌ها در زمان خشک‌سالی یقینا در زمان ترسالی به افزایش آسیب‌پذیری منجر خواهد شد. یکی از عوامل تأثیرگذار در کاهش مخاطرات ناشی از سیل، تهیه نقشه‌های پتانسیل خطر رخداد سیل، اجرای طرح‌های آبخیزداری و کنترل فرسایش و رسوب است. متأسفانه مطالعات پایه به‌ویژه مباحث مربوط به علوم زمین در اکثر پروژه‌های کشور مغفول مانده است. اختصاص یکی، دو درصد از منابع مالی پروژه‌ها به بخش مطالعات و به‌تبع آن اختصاص چند درصد از منابع مطالعات به بخش زمین‌شناسی مهندسی نمی‌تواند به توسعه پایدار کمکی کند. بنابراین اکثر پروژه‌های عمرانی کشور درگیر مشکلات ناشی از مخاطرات زمین‌شناختی هستند. به عنوان مثال دامنه‌های مستعد زمین‌لغزش آزادراه تهران - شمال آماده چکانش توسط بارندگی یا لرزه‌خیزی هستند. همچنین در برخی از قسمت‌های مسیر، به دلیل اختلاف ارتفاع کم بستر رودخانه و آزادراه، احتمال سیلابی‌شدن محور در زمان بارندگی‌های شدید وجود دارد. رخداد سیل‌های سال گذشته ازجمله سیل توچال ورامین، مازندران، ایلام و دیگر شهرها و سیل‌های فروردین ۱۳۹۵، خسارت‌های سنگینی به زیرساخت‌های شهری وارد کرده است. یکی دیگر از مخاطرات و مشکلات امروزه کلان‌شهرها و شهرهای بزرگ، فرونشست ناشی از افت سطح آب زیرزمینی است. سالانه افت درخور توجه سطح آب زیرزمینی به دلیل ازدیاد برداشت‌ها باعث کاهش منابع آب زیرزمینی و تشدید پدیده فرونشست شده است. بنابراین شهرداری‌ها در کلان‌شهرها باید از بارش‌های شدید استقبال کرده و با نفوذپذیرکردن معابر، جوی‌ها، فضاهای سبز و محل‌های آبگیر، تهدید را به فرصتی برای جبران سطح آب زیرزمینی تبدیل کنند.

ادامه در صفحه ۱۷

جدول ۲۵۲۱ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- هرگز نیاسود- شیره خشکیده گون- از اقوام ایرانی ۲- لغو- کوه همدان- چوب سوزاندنی ۳- ابزاری برای شخم زدن و شیار نمودن زمین- درشت هیکل و بدقواره ۴- مربوط به عموم ملت- فدراسیون جهانی بسکتبال- هدایت‌کننده ۵- نوعی چاشنی خوراکی- هیچ غلطی نمی‌تواند بکند- رودی در فرانسه ۶- برادر عرب- فیلم‌نامه- از هفت‌سین نوروزی ۷- هدیه- مناسب تشریفات- پرتابه جنگی ۸- عزیز و محترم- ناگزیر- ماندگار ۹- دیوار بلند و محکم- قتلگاه - از فرشتگان شب اول قبر ۱۰- در بیان علت به‌کار می‌رود- غمخواری - تکخال ۱۱- نشانه جمع فارسی- آشکار- فروبردن سوزن در چیزی ۱۲- شکلی هندسی- دیرینه- بلندترین نقطه ۱۳- لایه درونی کره چشم- شهری در شمالی‌ترین نقطه گیلان ۱۴- شهر تاج محل- شهری در ترکیه- نشان تجاری کالا ۱۵- آرنج- صورت غیرمادی هریک از مخلوقات در آیین زرتشتی - همدم.

عمودی:

۱- کنده کاری روی چوب- پایداری در انجام کاری- رمانی از جومپا لاهیری نویسنده ادبیات هند ۲- زمین پر از سنگ- نوعی پارچه پنبه‌ای- مخفف اگر ۳- اسباب و لوازم- حمله برنده- رفتن به مکان مقدس ۴- سطل آبکشی از چاه- استانی در هند- سازگاری و هماهنگی ۵- شکوه و جلال- حالات چهره هنرپیشه ۶- نوعی کاغذ نامرغوب- واحد وزن تقریباً برابر با ۲۸گرم- رشته‌ای از پوست یا ساقه گیاه ۷- توده انباشته شده از چیزی- خداوندی- بی‌فایده ۸- ضمیر انگلیسی- مسجد و تکیه مشهوری در شهر تاریخی یزد- ضمیر بی‌حضور ۹- فام- چند رئیس- برآمدگی منظم و متوالی ۱۰- مربوط به اداره- از سنگ‌های زینتی- سمت چپ ۱۱- دامن بلند- پشیمانی ۱۲- شهری در استان خوزستان- بسته نرم‌افزاری- لیکن ۱۳- شهری در فرانسه- ظالم و ستمکار- دوستان ۱۴- صدای زنبور- فولکلوریک- متناوب ۱۵- اثری از بزرگ علوی، نویسنده ایرانی- وسیله اندازه‌گیری سرعت باد - شخص.

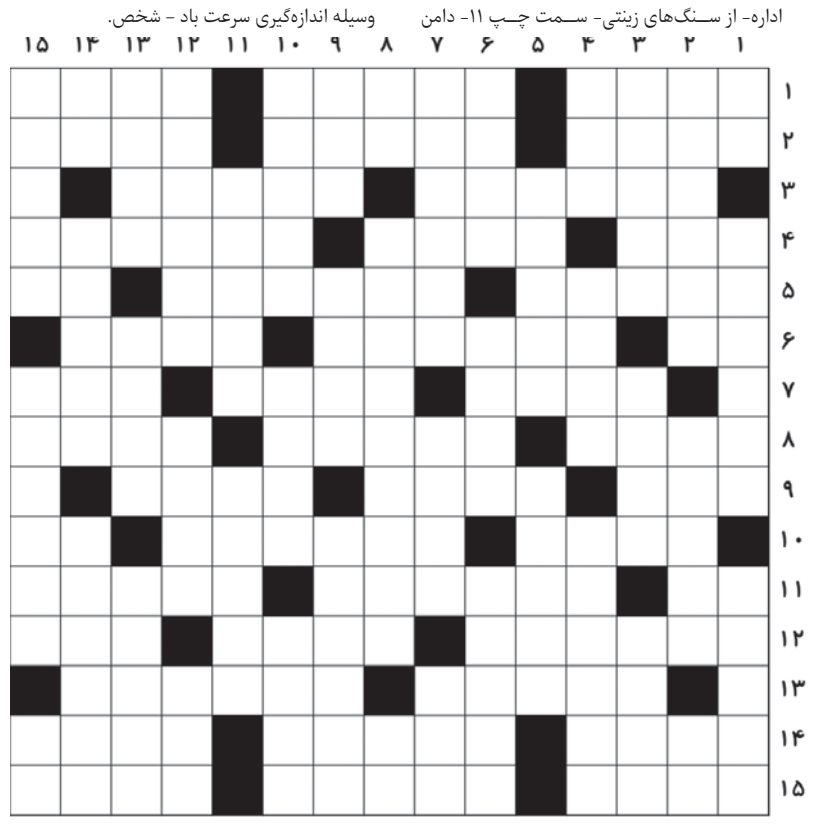

حل سودوکو سخت

۱	۵	۲	۷	۳	۶	۸	۹	۴
۹	۳	۶	۸	۲	۴	۱	۷	۵
۸	۷	۴	۹	۵	۱	۶	۲	۳
۵	۲	۳	۱	۶	۷	۴	۸	۹
۴	۶	۸	۵	۹	۳	۲	۱	۷
۷	۹	۱	۲	۴	۸	۵	۳	۶
۳	۸	۷	۶	۱	۵	۹	۴	۲
۲	۴	۵	۳	۸	۹	۷	۶	۱
۶	۱	۹	۴	۷	۲	۳	۵	۸

حل سودوکو ۱۵۱۷

۶	۸	۵	۹	۱	۴	۲	۷	۳
۹	۳	۴	۸	۷	۲	۶	۱	۵
۲	۷	۱	۵	۳	۶	۸	۴	۹
۸	۴	۳	۷	۲	۱	۹	۵	۶
۱	۲	۷	۶	۹	۵	۳	۸	۴
۵	۶	۹	۴	۸	۳	۷	۲	۱
۷	۱	۲	۳	۴	۹	۵	۶	۸
۴	۹	۶	۲	۵	۸	۱	۳	۷
۳	۵	۸	۱	۶	۷	۴	۹	۲

جدول ۲۵۲۰

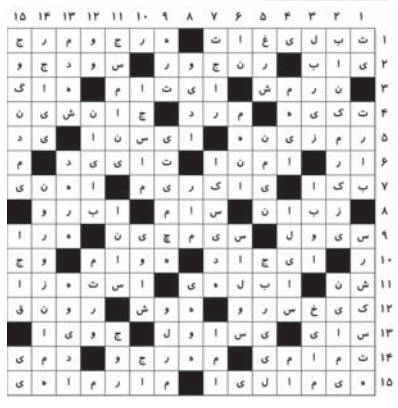

سودوکو سخت ۱۵۱۸

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۳	۴							۸
	۶			۸		۱	۴	
	۸		۲		۷			
۱	۵	۹						
	۷			۲		۶		
			۵		۱		۸	۹
		۵	۷				۳	۲
	۱							۶
			۶			۴		

سودوکو ۱۵۱۸

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۱		۹		۵		۷		۴
	۶	۷	۴				۳	۱
۴			۳			۸	۹	
		۴		۹	۸	۳	۵	
۳	۱	۸	۲	۷				۹
		۲	۶				۷	
				۳	۱			۵
۷			۹		۲		۶	
		۳	۵		۴		۱	